

referentienummer 2022-055224 / D2022-12-014287
datum 9 juli 2023
aan Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
van [REDACTED]
kopie
projectnummer 0434368

project Europarcs Kaatsheuvel fase 1 en 2
betreft Oplegnotitie beantwoording vragen Omgevingsdienst Midden- en West Brabant

Samenvatting planvoornemen Europarcs Kaatsheuvel

Het voormalige vakantiepark Droomgaard in Kaatsheuvel is vanaf 1 oktober 2019 verworven door EuroParcs. Men wil het park fasegewijs herinrichten tot een luxeresort voor verschillende doelgroepen toeristen. Hiervoor worden gebouwen gerenoveerd en het terrein opnieuw ingericht. Oude stacaravans en huisjes worden gesloopt, afgevoerd en vervangen door nieuwbouw. Op grond van het geldende bestemmingsplan zijn de mogelijkheden te beperkt om de plannen volledig te kunnen uitvoeren. Een herziening van het bestemmingsplan voor de gronden van het resort EuroParcs Kaatsheuvel is noodzakelijk om het park tot haar volle recht te laten komen. Door Antea Group is daarom bestemmingsplan 'EuroParcs Kaatsheuvel' (d.d. 14 november 2022) opgesteld.

Het plangebied bestaat uit de gronden van EuroParcs Kaatsheuvel, gelegen aan de Van Haestrechtstraat 24 in Kaatsheuvel. De zuidgrens van het plangebied wordt gevormd door de Duinlaan en de gronden van recreatiepark Landal Kaatsheuvel. Aan de oostzijde valt de plangrens samen met de agrarische gronden gelegen ten zuiden van de percelen Van Haestrechtstraat 38 en 40. De plangrens wordt aan de noordzijde globaal gevormd door de Van Haestrechtstraat, i.c. de percelen Van Haestrechtstraat 36A (Manege Pullens) en de grenzen van de woonpercelen 28, 30, 32, 34A, 34B, 34C en 36B. Ten westen grenst het plangebied eveneens aan de Van Haestrechtstraat.

De herontwikkeling van Europarcs Kaatsheuvel bestaat uit twee fases. De herontwikkeling van bestaande voorzieningen en de aanleg van nieuwe voorzieningen wordt verdeeld over de beide fases. De herinrichting van fase 1 is reeds gerealiseerd, voor zover passend in het geldende bestemmingsplan. Het perceel aan de zuidwestkant, dat als optioneel perceel is benoemd in dit plan bestemd voor een camperplaats en openbare parkeervoorzieningen.

De gemeente Loon op Zand heeft de OMWB gevraagd de milieuaspecten uit dit bestemmingsplan te beoordelen. De OMWB heeft naar aanleiding van de beoordeling vragen en opmerkingen in de brief met zaaknummer 2022-055224 inclusief bijbehorend kenmerk D2022-12-014287 gesteld die in deze oplegnotitie beantwoord worden. Hieronder worden de vragen weergegeven, waaronder het antwoord van de ecologisch adviseur van Antea Group.

De natuurtoets van fase 1 is uitgevoerd nadat de herinrichting een voldongen feit was. Dit is een verkeerde volgorde. Voorafgaande aan de sloop, nieuwbouw, renovatie, kappen van bomen en het graven van waterlichamen zou ecologisch onderzoek moeten zijn uitgevoerd om overtreding van de Wnb te voorkomen. Dit heeft niets met wel of niet strijdig zijn met het vigerend bestemmingsplan te maken.

De herinrichting van fase 1 is uitgevoerd binnen de regels van het geldende bestemmingsplan. In het verleden, d.d. 4 maart 2020, heeft Ecogroen daarvoor een natuurtoets gedaan op een moment dat er nog geen duidelijkheid was over de (her)inrichting. Bij de werkzaamheden heeft Europarcs de adviezen uit de natuurtoets

Dit document is vertrouwelijk. Bezoek onze website voor de volledige disclaimer: [Algemene voorwaarden en privacyverklaring](#)

Aan de hand van dit veldbezoek ter plaatse is door dhr. E. van Veldhuisen een ecologisch werkprotocol opgesteld voor de medewerkers van Europarcs en haar onderaannemers die de nieuwe aanlegwerkzaamheden op het park zouden uitvoeren op d.d. 26 september 2022. Het ecologisch werkprotocol vormt een praktische handleiding voor de maatregelen die voorafgaand, tijdens en na de werkzaamheden genomen worden om negatieve effecten te voorkomen in het kader van de zorgplicht van de Wet Natuurbescherming. De opzet van Europarcs is om het park natuurlijk in te richten zodat mens en dier van het park gebruik kunnen maken en zich er thuis voelen. In het kader van de biodiversiteit worden er voor fase 2 (en 3) open watergangen gecreëerd met natuurlijke oevers en vegetaties. Bestaande inheemse groenelementen zullen zo veel mogelijk worden behouden en er zal nieuw groen aangebracht worden.

[illegible]

blad 2 van 35

Resort Kaatsheuvel wordt omkaderd door bossen (zuidrand) en een robuuste houtsingel (noordzijde). De bosrand aan de zuidzijde wordt niet bepaald door de parkgrens. De begrenzing van de bosgebieden van de Loonse en Drunense Duinen worden door nieuwe aanplant meer het gebied in getrokken. Het doel is om het park en de bestaande bossen geleidelijk in elkaar te laten overgaan. De bossen en houtsingels aan de randen vormen onderdeel van het resort en in deze zones worden huisjes geplaatst. Aan de noordwestzijde wordt de landschappelijke rand robuuster gemaakt door op enkele plaatsen de rand te verdikken (dit gaat ten koste van enkele parkeerplaatsen). Op die manier wordt er meer groen terug gebracht in de omgeving, waardoor het een meerwaarde heeft voor de biodiversiteit in de omliggende omgeving. Het groen aan de randen van het park wordt kwalitatief versterkt zodat de ecologische waarde van de parkranden wordt vergroot. Dit wordt nog nader uitgewerkt. In het gebied worden poelen uitgegraven. Het is de doelstelling om met een gesloten groundbalans te werken. Het vrijkomende zand wordt gebruikt om duinen aan te leggen. Duinen kunnen open zandige lichamen zijn (het stuivende deel), maar ook zandlichamen met beplanting zoals heide en bomen. Door kunstmatige duinen (zandwallen) kan op plekken de buitenwereld nog verder worden buiten gesloten. Bij de realisatie en renovatie van het plan zijn en worden bestaande bomen zo veel mogelijk behouden of herplant. Enkel wanneer er geen andere optie beschikbaar is, kan er mogelijk overgegaan worden tot kap en nieuwe aanplant. Hierbij is het van belang om gevarieerde en passende nieuwe aanplant te doen waarbij enkel inheemse soorten worden gebruikt. In het park zijn en worden houtrillen gerealiseerd. Deze takkenstapels kunnen als mooie natuurlijke afscheiding gebruikt worden aan de rand van een perceel, in een natuurlijke border of op een natuurlijke speelplaats. Houtrillen bieden kansen aan broedende en schuilende vogels zoals de winterkoning en heggenmus. Ook de (spits)muis, egel, wezel en pad verblijven graag in een houtril. Tevens worden er houtsingels en vogelstruwelen behouden en aangelegd tot ongeveer vijf meter hoogte, om beschutting, broedgelegenheid en voedselaanbod te faciliteren voor niet alleen vogels, maar ook voor diverse grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Daarnaast worden er natuurspeelplaatsen aangelegd met een dubbeldoel: naast een fijne speelplaats voor kinderen, kan het ook gelegenheid bieden aan diersoorten om er te verblijven. De aanleg van speciale bloemrijke tuinen biedt kansen voor vlinders, bijen, hommels, lieveheersbeestjes en andere kleine insecten. Naast de aanplant van inheemse bloemen worden er takken, rillen en insectenhôtels geplaatst.

Op 23 mei heeft een ter zake kundige ecooloog van Antea Group het park geïnspecteerd op de uitgevoerde werkzaamheden en hier foto's van gemaakt. Zie bijlage 2 voor verduidelijking ter plaatse met beeldmateriaal. Aan het eind van deze memo wordt er een advies en conclusie gegeven wat nu de beste vervolgstappen zijn ten aanzien van het al gerealiseerde door Europarcs en wat er nog plaats gaat vinden qua werkzaamheden.

Ook voor fase 2 geldt dat er al diverse werkzaamheden en activiteiten hebben plaatsgevonden voordat er een ecologisch onderzoek is overlegd.

Op d.d. 9 september 2022 heeft er een flora en fauna controle plaatsgevonden door [REDACTED] van FloraFaunacontrole.nl voor fase 2 (zie figuur 1.1 en zie de bijlage 1 toegevoegd aan deze memo voor onderliggende rapportage van dit bezoek) en d.d. 23 mei 2023 is er door Antea Group op locatie geïnspecteerd ten aanzien van de al uitgevoerde werkzaamheden in relatie tot de Wet natuurbescherming. Dit is uitgevoerd door een ter zake kundige ecooloog werkzaam bij Antea Group. De eerder opgestelde natuurtoetsen door Ecogroen (natuurtoets voor fase 1) en Natuurbank Overijssel (dit ecologisch adviesbureau heeft een voor- en natuurtoets voor fase 2 opgesteld) worden gebruikt als naslagwerk om te kunnen controleren wat er wel en niet is gewijzigd op basis van de beschrijving in deze natuurtoetsen. Zie bijlage 2 van fotoreportage. Tevens is er op d.d. 31 mei een overleg in Heerenveen geweest met [REDACTED] over het ecologisch werkprotocol en hoe dit hedendaags bij Europarcs in zijn werking gaat. Van dit gesprek is een korte memo gemaakt en is bijgevoegd in dit document als bijlage 3. Hieruit blijkt dat Europarcs al twee jaar ecologische begeleiding toepast op al zijn vakantieparken en dat het ecologisch werkprotocol nu gefinetuned dient te worden met ondersteuning van Antea Group.

In de natuurtoets van Ecogroen ontbreken foto's ter onderbouwing van de tekst in de rapportage. Nu is er maar 1 foto (op het voorblad) opgenomen. Op deze foto zijn overigens vensterluiken te zien. Dergelijke luiken kunnen door gewone dwergvleermuizen worden gebruikt als verblijfplaats. In de rapportage wordt hierover niets gezegd.

Een gewone dwergvleermuis heeft in veel gevallen een aan- en afvlieghoogte nodig van tenminste 3 meter hoogte. De stacaravans zijn erg laag qua hoogte, waarbij de kans niet aannemelijk is dat er zich vleermuizen achter de panelen kunnen bevinden. Daarnaast zit er nog aardig wat ruimte achter de luiken, waardoor er ook

sprake zou zijn van lichtverstoring door daglicht, waardoor niet optimaal om te verblijven voor de vleermuizen tijdens de daglichtperiode. Hierbij kan de aanwezigheid van vleermuizen bij de stacaravans uitgesloten worden op basis van de foto's door Ecogroen. Voor de foto's die Ecogroen ten tijde van de uitvoering van de natuurtoets d.d. 4 maart 2020, heeft gemaakt, wordt verwezen naar bijlage 4 in deze memo.

In de rapportages staat dat het plangebied grenst aan het Natuur Netwerk Brabant (verder: NNB). Een toets aan het NNB wordt in de rapportages echter niet noodzakelijk geacht omdat met het voornemen geen wijziging van het vigerende bestemmingsplan plaatsvindt. Dit klopt niet. De rapportages maken onderdeel uit van het door Antea Group opgestelde bestemmingsplan 'EuroParcs Kaatsheuvel'.

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking in Noord-Brabant. Vanwege de ligging van het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland, hoeft het voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland.

Binnen het plangebied (fase 1) zijn potentiële verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen in het entreegebouw en in te vellen bomen op het terrein. Conform de rapportage kan het bij renovatie van het entreegebouw nodig zijn om aanvullend onderzoek conform het vleermuisprotocol naar de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen uit te voeren. Dit is afhankelijk van de manier van werken. Wanneer sloop plaatsvindt, is sowieso onderzoek noodzakelijk. Tevens wordt vermeld dat voorafgaand aan het vellen van bomen met holtes en scheuren eveneens aanvullend onderzoek noodzakelijk is naar de aanwezigheid van vleermuizen. Deze conclusies zijn slecht/onvolledig omschreven. Om de betreffende bomen als voorbeeld te gebruiken: de potentiële verblijfslocaties in deze bomen mogen niet verstoord worden tijdens zowel de aanlegfase als gebruiksfase en de vrije aanvliegroute naar de potentiële verblijfslocaties dient gewaarborgd te zijn. Na een vergelijking van figuren 2 en 3 blijkt dat er mogelijk verstoring plaatsvindt dan wel heeft plaatsgevonden en is het zeer de vraag of er nog sprake is van vrije aanvliegroutes. Graag ontvangen wij de rapportage van het vooraf uitgevoerde aanvullend vleermuisonderzoek (conform het toen meest recente vleermuisprotocol) waaruit blijkt dat er geen sprake was van overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb.

De bomen in het plangebied zijn behouden gebleven, zo ook de bomen die met stip zijn aangegeven in de natuurtoets van Ecogroen fase 1, projectnummer 18-382, d.d. 4 maart 2020. Op d.d. 23 mei 2023 heeft Antea Group een bezoek aan Europarcs Kaatsheuvel om foto's te maken van het plangebied (zie bijlage 2). Daarnaast hoeft het niet te betekenen dat bebouwing zomaar een vliegroute onderbreekt. Dit kan ook gebruikt worden door vleermuizen als een hop-over. De ecologisch deskundige van Antea Group is ter plaatse geweest en heeft (potentieel essentiële) vliegroutes onderzocht. Hierbij is er gebleken dat er geen (potentieel essentiële) vliegroutes voor vleermuizen zijn onderbroken op basis van het veldbezoek dat is uitgevoerd. Er zijn ook geen bomen geveld die de vliegroute zouden kunnen onderbreken. De foto's van dit bezoek kunnen worden gevonden in de bijlage. Daarnaast komen sommige bomenrijen uit op open waterpartijen waar de vleermuizen eveneens kunnen jagen op insecten. Europarcs heeft daarnaast aangegeven alle adviezen conform ecologische uitvoering ter harte genomen te hebben tijdens de uitvoering van fase 1, gewerkt heeft op basis van ecologische adviezen en derhalve hierdoor geen conflicten ten aanzien van de Wet natuurbescherming te hebben veroorzaakt. Op d.d. 31 mei is hierover gesproken door mevr. P. Teuben van Antea Group met dhr. E. van Veldhuisen van FloraFaunaControl.nl (zie bijlage 3), die als ecologisch deskundige onderzoek uitvoert en ecologische begeleiding verricht voor werkzaamheden die Europarcs uitvoert.

In de rapportage worden de grote zomereiken aan de westzijde van het plangebied als mogelijk onmisbare vliegroute voor vleermuizen genoemd. Verder wordt er vermeld dat als deze rij bomen wordt gekapt, aanvullend onderzoek naar vliegroutes van vleermuizen noodzakelijk is. Ook dit is onhandig geformuleerd. Aanvullend onderzoek is nodig indien de potentiële vliegroute wordt onderbroken en/of verstoord wordt. Uit fotomateriaal van GeoApps (d.d. 15 april 2022) blijkt dat de mogelijk essentiële vliegroute behoorlijk is volgebouwd. Wederom ontvangen we graag het vooraf uitgevoerde aanvullend vleermuisonderzoek.

De bomen in het plangebied zijn behouden. Indien er kap zou plaatsvinden, zou men herplant toepassen met bomen van voldoende hoogte om de vliegroute intact te houden. Dwergvleermuizen kunnen een afstand (een opening tussen twee bomen) van ca. 7 meter overbruggen; voor grotere soorten geldt dat die afstand veel meer bedraagt. Laatvlieger en rosse vleermuizen steken zelfs open vlaktes over. Het is per definitie niet zo dat bomen slechts alleen als lijnvormig element gebruikt kunnen worden. Bebouwing of andere obstakels van voldoende hoogte (zonder kunstmatige lichtuitstraling naar opzij of naar boven toe) kunnen ook door vleermuizen gebruikt

worden. De bebouwing vormt derhalve geen onderbreking voor de vliegroute voor vleermuizen. Het is niet te verwachten dat er in het park aanvaringen met verkeer (i.v.m. stapvoets rijden binnen de parkgrenzen) of verstoring door verlichting van auto's (zeer beperkte aanwezigheid van auto's in de nacht) zullen plaatsvinden. Verstoring door koplampen is echter alleen een probleem bij wegen en snelwegen. Voor een duidelijk beeld van de situatie ter plaatse wordt verwezen naar de foto's die zijn gemaakt door de ecologisch deskundige van Antea Group die op d.d. 23 mei het park heeft bezocht (bijlage 2).

Voor de bunzing en wezel wordt geconcludeerd dat, door het behouden van een deel van het tentenkamp, het verlies aan potentieel leefgebied voor deze kleine marters onder de 1 hectare komt, zodat geen aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Voor kleine marters geldt dat je alleen conclusies op basis van het gehele plangebied kunt trekken. Dit kan niet per fase worden bekeken. In onderhavige situatie heeft het er alle schijn van er aanzienlijk meer dan 1 hectare verloren gaat c.q. is gegaan.

Europarcs heeft zich geconformeerd met de uitvoering van het werk aan het advies en de conclusies uit fase 1 van de natuurtoets van Ecogroen. Hierbij is het park landschappelijk en groen ingericht om het in grote lijnen te verbinden met het naburige Natura 2000-gebied. Door Europarcs wordt het park op ecologische wijze ingericht (vergroten van biodiversiteit) zoals is aangegeven bij vraag 1 en zoals is beschreven in het document 'Landschappelijke, stembouwkundige en architectonische visie resort Kaatsheuvel' (bijlage 1), opgesteld in samenwerking met Europarcs en Antea Group. Op deze manier ontstaat er veel beschutting en mogelijkheden tot foerageren voor marterachtigen en kleine marterachtigen in en rondom het plangebied.

Er worden diverse houtrillen en houtsingels aangelegd voor de kleine marterachtigen om in te verblijven en om voedsel in te vinden. Er worden lijnvormige structuren aangelegd die kleine marterachtigen kunnen volgen en sluiten aan op het omringende gebied rondom Europarcs Kaatsheuvel. Rondom het park zelf blijft zoveel als mogelijk aan bomenbestand beschikbaar, zodat er zowel dispersie kan plaatsvinden in en rondom het park, alsmede verspreiding naar het NNN-gebied en Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen. Tevens worden er in het park groenstructuren en natuurspeelplaatsen aangelegd waar verblijfplaatsen van kleine marterachtigen in gemaakt kunnen worden alsmede waar de dieren voedsel in kunnen vinden. Daarnaast was het park voordat de uitvoering van fase 1 plaatsvond ook al een vakantiepark waar verstoring door menselijke activiteiten plaatsvond. Er waren in de oude situatie minder diverse groenstructuren en hagen aanwezig waar kleine marterachtigen hun verblijfplaats in kunnen hebben, dan in de nieuwe situatie het geval zal zijn. In de overgangssituatie blijft voldoende leefgebied beschikbaar in en rondom het park. Daarnaast wordt ingezet op optimalisatie van het groenbestand door middel van meer inheemse beplanting.

In beide natuurtoetsen nader ingaan op de pionierssoort rugstreeppad.

Ecogroen en Natuurbank Overijssel hebben aangegeven niet op korte termijn dit in hun natuurtoets te kunnen aanpassen. Daarom is het voorstel dat Antea Group een overkoepelende natuurtoets gaat opstellen, waar alle aandachtspunten van de Omgevingsdienst in worden verwerkt en aangehaald. In het gebied kan de rugstreeppad voorkomen, maar dit dient nader onderzocht te worden door Antea Group op basis van het veldbezoek d.d. 23 mei 2023.

Natuurtoets fase 2 en de Voortoets zijn uitgevoerd door Natuurbank Overijssel. Dit adviesbureau is niet aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De deskundigheid van de niet bij naam genoemde ervaren ecooloog moet worden aangetoond.

Dat een ecologisch adviesbureau niet is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus en dit keurmerk niet draagt, zegt in principe niets over de kwaliteit van het adviesbureau zelf. Volgens RVO (link: [Ecologisch deskundige \(rvo.nl\)](https://ecologischdeskundige.rvo.nl)) dient een ter zake kundige c.q. deskundige (ervaren) ecooloog over de volgende kwaliteiten te beschikken:

"Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij:

- *(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten;*
- *heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden;*
- *kan ecologische werkprotocollen uitwerken;*
- *kan specifieke maatregelen begeleiden."*

Gezien de jarenlange ervaring die Natuurbank Overijssel heeft op het gebied van natuurtoetsen en het uitvoeren van ecologische begeleiding, kan er worden aangenomen dat dit een ter zake kundig bureau is.

Uit de bureaustudie (bronnenonderzoek) bij het fase 2 onderzoek zijn geen veldbiologische gegevens naar voren gekomen die bruikbaar waren voor de rapportage. Dit is vreemd en staat in schril contrast met de rapportage van Ecogroen (fase 1). Voor een gedegen onderbouwing per soort c.q. soortgroep dient aantoonbaar gebruik te zijn gemaakt van databanken en verspreidingsatlassen zoals NDFF. Nu ligt de focus uitsluitend op een kort, eenmalig veldbezoek waarbij soorten (of sporen daarvan) wel of niet zijn aangetroffen. Het is van belang dat bureauonderzoek en veldonderzoek op elkaar zijn afgestemd. Hiervoor kan, per soort (soms per soortgroep) onderstaande werkwijze worden gehanteerd:

- a. Op basis van de verspreidingsgegevens dient te worden vastgesteld of de soort in de omgeving van het plangebied voorkomt en op welke afstand;**
- b. Is het habitat geschikt voor de soort? Is de soort in het plangebied te verwachten op basis van deze twee stappen?**
- c. Op basis van bovenstaande en tijdens het veldbezoek vergaarde informatie wordt een conclusie opgesteld of de soort wel of niet in het plangebied verwacht wordt.**
- d. Afhankelijk van de werkzaamheden en de te verwachten effecten dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.**

Op bladzijde 12 van de natuurtoets van Natuurbank Overijssel (QuickScan natuurwaardenonderzoek Resort Kaatsheuvel fase II, d.d. 14 april 2021) staat het volgende vermeld:

“In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 15 september 2021 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x50), zaklamp en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- *veldbezoek door ervaren ecooloog;*
- *aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);*

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- *Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland;*
- *Atlas van de zoogdieren van Nederland;*
- *Nieuwe atlas van de Nederlandse flora;*
- *NDFF Verspreidingsatlas;”*

Juist door deze combinatie van bronnenonderzoek en veldbezoek kan er een gedegen conclusie worden getrokken over de geschiktheid van het leefgebied voor verwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied. Er kan derhalve niet gesteld worden dat er geen bronnenonderzoek heeft plaatsgevonden.

Ter extra onderbouwing heeft Antea Group d.d. 23 mei 2023 een veldbezoek uitgevoerd door een ter zake kundige ecooloog van Antea Group om te bekijken welke werkzaamheden al zijn uitgevoerd en hoe dit zich verhoudt in relatie tot de Wet natuurbescherming. De onderbouwing in voorgaande natuurtoetsen wordt als fundatie voor het onderzoek gebruikt. Aan het eind van deze memo wordt nog een advies vanuit Antea Group gegeven welke vervolgstappen te nemen.

In de natuurtoets fase 2 worden alleen soorten besproken die in het onderzoeksgebied zijn vastgesteld, er zeer waarschijnlijk voorkomen of soorten waarvan het onderzoeksgebied een (essentieel) onderdeel van het functionele leefgebied vormt. Voor de duidelijkheid wijzen we hierbij nogmaals op het stappenplan dat hierboven is opgenomen. De eerste stap is in de rapportage ten onrechte overgeslagen. Er dient in ieder geval nader te worden ingaan op de levendbarende hagedis, kamsalamander en kleine marters.

Er is contact opgenomen met Ecogroen en Natuurbank Overijssel om dit nader te verklaren en foto's aan te leveren van hoe de planlocatie er voor aanpak fase 1 was. Beide ecologische adviesbureaus beschikken nu niet over de capaciteit en tijd om dit nader te gaan verklaren in hun natuurtoetsen. Ecogroen heeft wel foto's aangeleverd van het veldbezoek voor de natuurtoets d.d. 4 maart 2020 (bijlage 4) in verband met de aanleg van fase 1. Tevens heeft er ook ecologische begeleiding plaatsgevonden van dhr. E. van Veldhuisen om overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming te voorkomen, waarvan het ecologisch werkprotocol

ook is opgenomen in deze memo, zoals eerder aangegeven te vinden in de bijlage. Voorts is er een veldinspectie geweest op d.d. 23 mei 2023 door een ter zake kundige ecooloog van Antea Group waar foto's van zijn opgenomen in de bijlage. Het advies hierover vanuit Antea Group wordt nog aan het eind van deze memo gegeven.

Het valt op dat er in fase 1 verschillende bomen in potentie geschikt zijn voor vleermuisverblijf en in fase 2 geen enkele boom. Mogelijk kan dit nader worden toegelicht. Verder is er in de fotobijlage op pagina 27 een foto opgenomen (rechtsboven) van een open stootvoeg. Deze locatie wordt niet besproken in de rapportage. Ook is het onduidelijk waarom de afgebeelde dakrand niet geschikt is als toegang tot een vleermuisverblijf. Dit zelfde geldt voor de dakranden (en eventuele vensterluiken) van de verwijderde stacaravans en andere gesloopte of gerenoveerde gebouwen.

Tijdens de uitvoering van fase 1 zijn de adviezen van Ecogroen overgenomen waar tijdens de uitvoering van de werkzaamheden rekening mee gehouden diende te worden. Daarnaast heeft er in fase 2 begeleiding plaatsgevonden door dhr. [REDACTED] FloraFaunacontrole.nl op basis van de natuurtoets van Natuurbank Overijssel. Hierbij zijn alle bomen geïnspecteerd op holtes, loszittende schors en scheuren. Voor de start is, zoals aangegeven in het ecologisch werkprotocol van [REDACTED], dat er voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden op het park, eerst een veldbezoek wordt gebracht waarbij de percelen worden gemonitord op aanwezige (beschermde) soorten, nesten, groei- en verblijfplaatsen. Bij het aantreffen van de algemene soorten, waarvoor de zorgplicht (art. 1.11 Wnb) geldend is, zal ervoor gezorgd worden dat deze dieren zelfstandig het plangebied verlaten kunnen ofwel ze te verplaatsen naar een geschikt habitat in de naburige omgeving. Indien er een nest wordt aangetroffen van een vogel die niet valt onder cat. 1-5 (bijv. een houtduif), dan wordt de broedplaats van dit nest gemarkeerd en zal er een verstoringvrije afstand aangehouden zodat het nest niet wordt verstoord ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Bij de nieuwe inrichting wordt het aanwezige groen zoveel mogelijk gespaard. Bij eventuele kap of verwijderen van struiken wordt er buiten het broedseizoen gewerkt. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt er per boom/groenelement voorafgaand nog een inventarisatie uitgevoerd, waarbij specifiek de te kappen/te verwijderen boom onderzocht wordt. Er wordt eveneens vooraf bekeken en overlegd over de routes van het bouwverkeer en parkeerplaatsen die aangelegd worden. Hierbij wordt voorkomen dat er niet in blijvende en bestaande houtwallen geparkeerd of gereden gaat worden. Bomen en struiken binnen het plangebied zullen zoveel mogelijk behouden blijven in de nieuwe situatie. Als kappen van bomen en weghalen van groenelementen niet kan worden voorkomen, dan zullen deze buiten het broedseizoen verwijderd worden. Voordat de begroeiing wordt verwijderd, wordt dit voorafgaand nog geïnspecteerd onder ecologische begeleiding. De begeleidende ecooloog ziet er op toe dat er geen bomen met beschermde of bezette rust- en voortplantingsplaatsen verdwijnen. Voorafgaand zijn de aanwezige bomen geïnspecteerd op holtes, sporen en nesten. In het plangebied staan veel bomen, waarbij het kan voorkomen dat er tijdens de voorinspectie wat gemist is. Door de bomen nog individueel te beoordelen, wordt voorkomen dat onvoorziene rust- en voortplantingsplaatsen verdwijnen. Bij het aantreffen van bezette nesten van algemene soorten waar de instandhouding gunstig is, zullen deze bomen gemarkeerd worden met rood/wit afzetlint en mogen er geen werkzaamheden plaatsvinden totdat deze locatie is vrijgegeven. Het groenafval wordt zo snel mogelijk afgevoerd naar de daarvoor bestemde plaatsen.

Dit ecologisch werkprotocol dient dan ook op het werk aanwezig te zijn en consequent worden uitgevoerd/bijgehouden te worden in het bijgevoegde logboek.

Natuurtoets fase 2 aanvullen met betrekking tot houtopstanden, externe werking NNB (in rapportage staat ten onrechte dat dit niet van toepassing is in de provincie Noord-Brabant) en de noodzaak tot het uitvoeren van een voortoets. In het rapport wordt alleen over de uitvoering van een Aerius-berekening gesproken.

Op dit moment beschikt Natuurbank Overijssel niet over de capaciteit en tijd om dit in hun natuurtoets aan te passen. Daarom is het advies vanuit Antea Group om een overkoepelende natuurtoets op te stellen voor fase 2 en fase 3, waarbij de eerdere resultaten van Ecogroen en Natuurbank Overijssel worden meegenomen en de vragen die gesteld zijn vanuit de omgevingsdienst.

De vrijstelling die bij soortenbescherming van toepassing kan zijn bij een ruimtelijke ontwikkeling wordt op een vreemde manier uitgelegd. Nu lijkt het dat deze vrijstelling voor alle amfibieën en grondgebonden zoogdieren geldt. Ook voor vogelnesten lijkt het dat deze nooit jaarrond beschermd kunnen zijn, terwijl categorieën 1 tot met 4 altijd jaarrond beschermd zijn en categorie 5 mogelijk.

Op dit moment beschikt Natuurbank Overijssel niet over de capaciteit en tijd om dit in hun natuurtoets aan te passen. Daarom is het advies vanuit Antea Group om een overkoepelende natuurtoets op te stellen voor fase 2 en fase 3, waarbij de eerdere resultaten van Ecogroen en Natuurbank Overijssel worden meegenomen en de vragen die gesteld zijn vanuit de omgevingsdienst.

Over amfibieën wordt in de natuurtoets van Natuurbank Overijssel geschreven dat geschikt voortplantingsbiotoop ontbreekt in het plangebied. Voor fase 2 is dit inderdaad correct. Deze fase grenst echter aan fase 1 met daarin diverse waterlichamen. Onduidelijk is waarom deze niet in de analyse zijn betrokken. Een quickscan/natuurtoets beperkt zich natuurlijk niet tot het eigen deelgebied, ook omliggend habitat speelt een belangrijke rol bij de effectanalyse.

Op dit moment beschikt Natuurbank Overijssel niet over de capaciteit en tijd om dit in hun natuurtoets aan te passen. Daarom is het advies vanuit Antea Group om een overkoepelende natuurtoets op te stellen voor fase 2 en fase 3, waarbij de eerdere resultaten van Ecogroen en Natuurbank Overijssel worden meegenomen en de vragen die gesteld zijn vanuit de omgevingsdienst.

Op d.d. 23 mei is er al een veldinspectie uitgevoerd door een ter zake kundige ecooloog van Antea Group in Europarcs Kaatsheuvel (zie voor verduidelijking de foto's in bijlage 2). Er is door Europarcs aandacht besteed aan begroeiing langs de oevers, er zijn wadi's aangelegd en vanuit Antea Group is er aanvullend geadviseerd om stenenhopen, takkenrillen en extra houtwallen te realiseren als extra schuilplaats bij de verschillende waterpartijen en wadi's. Een advies vanuit Antea Group wordt aan het einde van deze memo gegeven.

In de voortoets is alleen aan de activiteit landrecreatie getoetst. Er dient echter ook aan de activiteit woningbouw te worden getoetst.

Op dit moment beschikt Natuurbank Overijssel niet over de capaciteit en tijd om dit in hun natuurtoets aan te passen. Daarom is het advies vanuit Antea Group om een overkoepelende natuurtoets op te stellen voor fase 2 en fase 3, waarbij de eerdere resultaten van Ecogroen en Natuurbank Overijssel worden meegenomen en de vragen die gesteld zijn vanuit de omgevingsdienst.

Na genoemde aanvullingen adviseren we om de aangepaste stukken ter beoordeling voor te leggen aan het bevoegd gezag.

Er is contact opgenomen met Ecogroen alsmede Natuurbank Overijssel. Ecogroen heeft de foto's van hun natuurtoets aangeleverd. Dit lukte hen op korte termijn en kunt u in de bijlage vinden in deze memo. Natuurbank heeft geen capaciteit en tijd om op dit op korte termijn aan te leveren.

Op 23 mei 2022 heeft een ter zake kundige ecooloog van Antea Group het plangebied geïnspecteerd. Het advies vanuit Antea Group is om aanvullend op de reeds uitgevoerde onderzoeken en opgeleverde stukken om een overkoepelende voor- en natuurtoets op te stellen met een aanvullend biodiversiteitsadvies voor Europarcs. Hierin worden de reeds uitgevoerde toetsen opgenomen en in samenhang beschouwd. Op die manier is er ook geen twijfel meer over de verschillen tussen twee (voor- en) natuurtoetsen van twee verschillende ecologische adviesbureaus, maar volgt er één voor- en natuurtoets vanuit één organisatie en kan zowel de gemeente als de provincie terecht met vragen over het opgestelde document. Daarnaast kan Antea Group dan ook de begeleiding verzorgen van een evt. ontheffings- c.q. vergunningstraject indien dit noodzakelijk blijkt. Wij vernemen graag van Omgevingsdienst Midden- en West Brabant of zij hiermee instemmen.

Ten slotte adviseren we om enkele zaken extra te benadrukken. Deze punten zijn opgenomen in bijlage 1 van dit ecologisch advies. Het advies is om deze aandachtspunten te verwerken in de toelichting van het bestemmingsplan.

Antea Group kan deze punten verwerken in een nieuwe, overkoepelende voor- en natuurtoets voor Europarcs Kaatsheuvel, waarbij zij ook het aanspreekpunt vormen voor de gemeente en de provincie, indien men vragen heeft. De resultaten worden dan verwerkt in het bestemmingsplan.

BIJLAGE 1

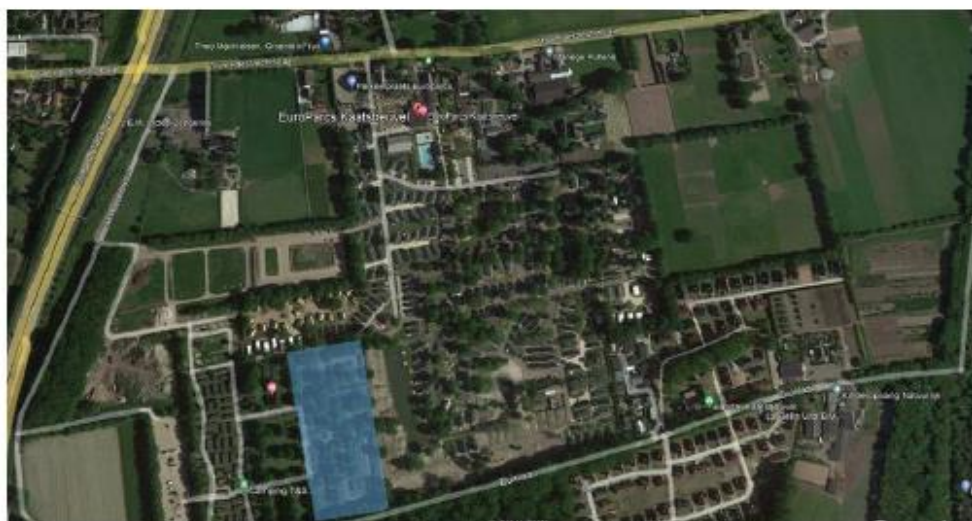
ECOLOGISCH WERKPROTOCOL RECREATIEPARK EUROPARCS DE VAN HAESTRECHTSTRAAT 24 TE KAATSHEUVEL

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

RECREATIEPARK EUROPARCS DE VAN HAESTRECHTSTRAAT 24

TE KAATSHEUVEL

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

datum 9 juli 2023
projectnummer 0434368
betreft Oplegnotitie werkzaamheden Europarcs Kaatsheuvel

Opdrachtgever: EuroParcs Development Department
Contactpersoon: [REDACTED]
Postcode en plaats: 7333 NS Apeldoorn
Telefoon: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]

Kenmerkrapport: 22VC040
Type document: Ecologisch werkprotocol
Datum: 26-09-2022
Versie: 1.0
Auteur: [REDACTED]

Bedrijfsgegevens: FloraFaunacontrole.nl
Naam: [REDACTED]
Postcode en plaats: 3927 EB Renswoude
Telefoon: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1.1 VOORTRAJECT	4
1.2 DOEL	4
1.3 RISICOANALYSE	5
NATUURWETGEVING EN BELEID	5
2.1 WET NATUURBESCHERMING	5
2.2 ZORGPLICHT EN VERBODSBEPALINGEN	6
VOORONDERZOEK EN WERKZAAMHEDEN	8
3.1 VOORONDERZOEK	8
3.2 BESCHRIJVING WERKZAAMHEDEN	8
3.3 VOOR DE START VAN DE WERKZAAMHEDEN	8
START WERKZAAMHEDEN	9
4.1 NATUURWAARDENVRIJ HOUDEN	9
4.2 KAPPEN/SNOEIEN/BOOMSTRONKEN	9
4.3 GRAAFWERKZAAMHEDEN/GRONDVERZET/BOUWPLAATS	9
4.4 OPSLAG EN DEPOTS	10
4.5 VERLICHTING	11
4.6 INRICHTING/BIODIVERSITEIT	11
BILAGE 1 CALAMITEITEN	12
BILAGE 2 ONDERTEKENING	13
BILAGE 3 PLANNING/WERKWIJZE	14
BILAGE 4 LOGBOEK	15

1 Inleiding

1.1 Voortraject

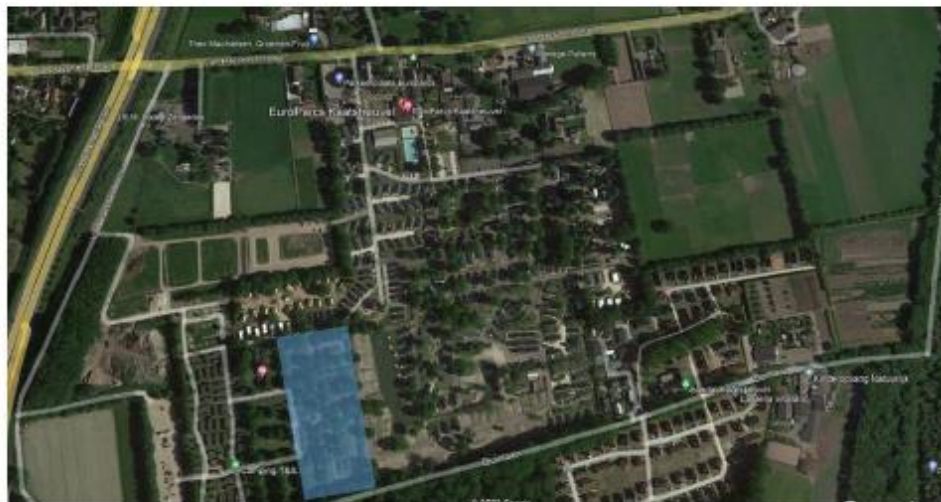
Voorliggend werkprotocol is opgesteld in opdracht van Europarcs Development Departement voor de ontwikkeling van een vakantiepark van Europarcs aan de Van Haestrechtstraat 24 te Kaatsheuvel.

De aanleg cq. renovatiewerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. Een deel van het park is reeds opnieuw ingericht. Fase 2 betreft verschillende velden die opnieuw ingericht zullen worden.

Bij elke fase zal eerst een natuurtoets uitgevoerd worden. Als er uit die toets blijkt dat er geen beschermde soorten aanwezig zijn kan het werk doorgang vinden en zal er gewerkt worden met een ecologisch werkprotocol in het kader van de zorgplicht. Ook zullen deze werkzaamheden intensief begeleid worden door het brengen van wekelijkse veldbezoeken.

1.2 Doel

Dit ecologisch werkprotocol is opgesteld voor de medewerkers van Europarcs en haar onderaannemers die de nieuwe aanlegwerkzaamheden op het park zullen uitvoeren. Het ecologisch werkprotocol vormt een praktische handleiding voor de maatregelen die voorafgaand, tijdens en na de werkzaamheden genomen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen in het kader van de zorgplicht van de Wet Natuurbescherming.

Bron: GoogleEarthPro blauwe markering, werkkerrein

2.2 Zorgplicht en verbodsbepalingen

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving.

In de Wet natuurbescherming bestaat uit een drietal hoofdstukken waarin de volgende zaken worden beschermd:

- Gebiedenbescherming (Natura 2000)
- Soortenbescherming
- Houtopstandenbescherming

In dit verkennend onderzoek wordt alleen getoetst aan het hoofdstuk soortenbescherming.

In de wet spreekt men van 'algemene zorgplicht'. Daarnaast bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Alleen de meest relevante verbodsbepalingen worden hieronder genoemd.

Artikel 2 de zorgplicht:

De Zorgplicht houdt in dat je schade aan Natura 2000-gebieden en in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving probeert te;

- a. Voorkomen
- b. Beperken
- c. Ongedaan maken.

Verboden soortbescherming:

In de wet natuurbescherming wordt onderscheidt gemaakt tussen soorten welke onder het beschermingsregime van de Europese soorten: Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en de Nationale soorten: overige beschermde soorten vallen. Hiervoor gelden de volgende verboden:

Essentie van de verboden Wet Natuurbescherming					
(in de kolommen achter de verboden staan de verwijzingen naar de wetsartikelen)	Europese soorten			Nationale soorten	
Het is verboden ...	Vogels	Dieren	Planten	Dieren	Planten
specifieke beschermde soorten te doden of te vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1a	
de voortplantingsplaats of rustplaats te beschadigen, vernielen of wegnemen	3.1.2	3.5.4		3.10.1b	
eieren te beschadigen, rapen of bezitten	3.1.3	3.5.3			
specifieke beschermde soorten te verstoren	3.1.4	3.5.2			
Specifieke beschermde planten te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen, vernielen			3.5.5		3.10.1c

Om aantoonbaar invulling te geven aan de zorgplicht moet er aantoonbaar zorgvuldig gehandeld worden. Dit kan:

- **Praktisch:** voorkomen/beperken overtreden van de verbodsbepalingen.
- **Juridisch:** Inzet van het juiste instrument voor werkzaamheden op locaties met beschermde soorten (zie bijlage 3: Beschermde soorten van Ministerie van LNV)

De instrumenten zijn:

- **Vrijstelling:**
 - Provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen: Slechts de zorgplicht van toepassing. Geldt voor bepaalde soorten. Bron: provinciale verordening.
- **Gedragscode:**
 - Een specifieke vrijstelling voor het uitvoeren van beheer en/of ruimtelijke ontwikkeling, opgesteld door de branche/sector en goedgekeurd door de rijksoverheid en provincie.
- **Ontheffing:**
 - (specifieke of gebiedsgerichte) ontheffing van de verbodsbepalingen o.b.v. aanvraag door initiatiefnemer/gebruiker en voorschriften van provincie
- **Omgevingsvergunning:**

(specifieke of gebiedsgerichte) ontheffing van de verbodsbepalingen o.b.v. aanvraag door initiatiefnemer/gebruiker en voorschriften van provincie

3 Vooronderzoek en werkzaamheden

3.1 Vooronderzoek

In eerste instantie is een verkennend onderzoek uitgevoerd. Daarbij is een indruk verkregen van het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving door een literatuuronderzoek en verschillende veldbezoeken. De verspreidingsatlassen/-kaarten van enkele soortgroepen en openbare bronnen met natuurgegevens zijn geraadpleegd.

Vooronderzoek: Verkennend onderzoek naar beschermde flora en fauna deelgebied aan de van Haestrechtstraat 24 te Kaatsheuvel d.d. 9 september 2022

3.2 Beschrijving werkzaamheden

De eigenaar van het recreatiepark te Kaatsheuvel is voornemens het verouderde park een nieuwe inrichting te geven en de verblijfplaatsen op het park te vervangen door nieuwe chalets/vakantieverblijven te plaatsen. Hierbij zullen de oude chalets en standplaatsen verwijderd worden.

Het aanwezige groen zal daarbij zoveel als mogelijk gehandhaafd blijven. Na het verwijderen van de oude chalets zullen de standplaatsen leeg gehaald en het gebied opgeschoond worden. Hierna zal het gebied bouwrijp gemaakt worden voor de nieuwe verblijven. Na het plaatsen zal het park een natuurlijke inrichting krijgen door middel van nieuwe aanplant. Het is de bedoeling dat het park een natuurlijke inrichting zal krijgen.

3.3 Voor de start van de werkzaamheden

Voor de start van elke fase van de werkzaamheden zal er vooraf een veldbezoek gebracht moeten worden waarbij de percelen nog worden gemonitord op aanwezige soorten, nesten, groei- en verblijfplaatsen. Bij het aantreffen van algemene soorten waar de zorgplicht voor geldt zal daar actie op worden genomen om deze dieren uit te dagen om zelfstandig het plangebied te verlaten dan wel voorzichtig te verplaatsen. Ook kan men denken aan het onverhoopt aantreffen van een bezet nest van bijvoorbeeld een houtduif. Deze zal dan gemarkeerd worden en er zal een verstoringvrije afstand gecreëerd worden om het broedgeval niet te verstoren. Ook zal het terrein zoveel mogelijk natuurwaardenvrij moeten worden gehouden hierbij moet worden gedacht aan regelmatig gefaseerd maaibeheer en losse elementen als tegels, takken en afval zoveel mogelijk handmatig te verwijderen. Bij de nieuwe inrichting zal het aanwezige groen zoveel mogelijk gespaard worden. Bij eventuele kap of verwijderen van struiken zal er buiten het broedseizoen gewerkt moeten worden, als dit niet mogelijk is zal er per boom/groenelement vooraf nog een inventarisatie plaats vinden waarbij nog extra en specifiek de te kappen/verwijderen boom onderzocht zal worden. Ook zal er vooraf gekeken en overlegd worden naar de routes van het bouwverkeer en parkeerplaatsen. Om te voorkomen dat er niet in blijvende en bestaande houtwallen geparkeerd of gereden gaat worden.

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Dit kan door duidelijke bebording en parkeerplaatsen aan te wijzen. Door vooraf de uitvoerende partijen te instrueren en op de hoogte te brengen kunnen problemen met betrekking tot De Wet Natuurbescherming worden voorkomen. Dit ecologisch werkprotocol dient dan ook op het werk aanwezig te zijn en consequent worden uitgevoerd/bijgehouden te worden in het bijgevoegde logboek.

4 Start werkzaamheden

4.1 Natuurwaardevrij houden

Nadat alle betrokken partijen op de hoogte zijn gebracht van de werkzaamheden en het ecologisch werkplan zal er gestart worden met de werkzaamheden. Door het gebied natuurwaarden vrij te houden kan worden voorkomen dat algemene soorten binnen het plangebied blijven of dan wel aan te trekken. Door regelmatig maaibeheer kan dit worden voorkomen. Bij het maaien wordt er in één richting op gewerkt. Werkzaamheden worden ruimtelijk gezien één kant op uitgevoerd, waardoor soorten in staat zijn te vluchten. Ook moet het maaisel zo snel mogelijk afgevoerd worden zodat er geen broeihopen kunnen ontstaan. Losse elementen zoals puin, groen en afval dienen zoveel als mogelijk handmatig worden verwijderd en worden voorkomen. Amfibieën en reptiel soorten zoeken hier nog wel eens dekking onder door dit soort plaatsen niet te laten ontstaan binnen het plangebied blijft het gebied onaantrekkelijk voor deze soorten. Bij het aantreffen van nesten van soorten met een tijdelijk nest soorten waarvan de instandhouding gunstig is zullen de nestlocatie afgezet worden met rood wit lint en zal er een verstoringvrije afstand gecreëerd worden binnen deze afzetting mogen geen werkzaamheden plaatsvinden om het broedgeval niet te verstoren. Door de ecologische begeleiding zal er worden toegezien of het terrein voldoende natuurwaarde vrij is.

4.2 Kappen/Snoeien/Boomstronken

Bomen en struiken binnen het plangebied zullen zoveel mogelijk behouden blijven in de nieuwe situatie. Als kappen van bomen en weghalen van groenelementen niet kan worden voorkomen dan zullen deze buiten het broedseizoen verwijderd worden. Voordat ze verwijderd worden deze nog geïnspecteerd door de ecologische begeleiding. Deze zal er op toezien dat er geen bomen met beschermde of bezette rust en voortplantingsplaatsen zullen verdwijnen. Voorafgaande zijn de aanwezige bomen geïnspecteerd op holtes, sporen en nesten. In het plangebied staan veel bomen, waarbij het kan voorkomen dat er tijdens de voorinspectie wat gemist is. Door de bomen nog individueel te beoordelen wordt voorkomen dat onvoorziene rust en voortplantingsplaatsen verdwijnen. Bij het aantreffen van bezette nesten van algemene soorten waar de instandhouding gunstig is zullen deze bomen gemarkeerd worden met rood/wit afzetlint en mogen er geen werkzaamheden plaatsvinden tot deze locatie is vrijgegeven. Het groenafval wordt zo snel mogelijk afgevoerd naar de daar voor bestemde plaatsen.

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

4.3 Graafwerkzaamheden/Grondverzet/Bouwplaats

Bij het bouwrijp maken van de percelen moet er met onderstaande rekening worden gehouden. Bij het bouwrijp maken zal er gefaseerd te werk worden gegaan. Bij de start van de werkzaamheden is het belangrijk dat er rustig en vanuit één werkrichting gegraven wordt zodat aanwezige individuen de kans krijgen om het terrein uit eigen beweging te verlaten. Mocht er onverhoopt een soort worden aangetroffen dient deze voorzichtig buiten het werkterrein geplaatst te worden. Bij aan en afvoer zal er steeds van de zelfde bouw routes gebruik gemaakt worden. Verder is het belangrijk dat de bouwplaats er aan het einde van de werkdag glad achtergelaten wordt zodat er geen spoorvorming ontstaat waardoor er plasvorming kan optreden. Losse hopen zand moeten zo veel mogelijk worden voorkomen, op die manier krijgen eventueel aanwezige padden geen gelegenheid om zich in te graven. Het onnodig openliggen van kabel tracés moet zo veel worden voorkomen.

Verder zal er voorzichtig met verlichting om worden gegaan felle naar boven schijnende lichtbronnen moeten worden voorkomen eventueel verlichte opslag depots dienen van amberkleurig licht te worden voorzien of naar beneden schijnende lichtbronnen te gebruiken. Eventueel aanwezige bewakingscamera's zijn te verkrijgen met natuurvriendelijke verlichting zodat eventuele foeragerende dieren denk hier bij aan uil soorten of vleermuizen geen hinder van lichtbronnen ondervinden. Verder zal de aanvoer van nieuwe vakantievoorzieningen of bouwmaterialen op de daar voor aangewezen bouwroutes plaatsvinden. Opslag van materialen in de bestaande en blijvende groene zones moet worden vermeden en zoveel als mogelijk in de bouwplaats depots geplaatst worden. In geval van calamiteiten dienen de werkzaamheden te worden gestaakt en wordt er contact opgenomen met de ecologische begeleiding. Ook zullen de graaf- en bouwwerkzaamheden met regelmaat bezocht en daar waar nodig begeleid worden.

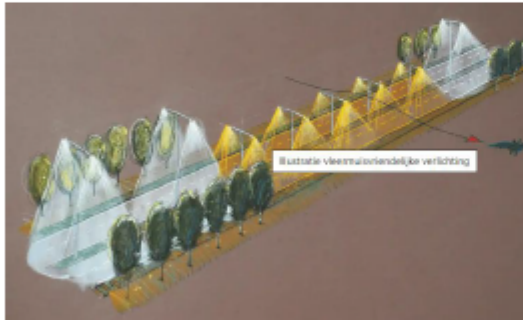
4.4 Opslag en depots

Vrijgekomen materialen denk hier bij aan grond, zand, takken, boomstronken, puin en afval zullen in de daarvoor aangewezen plaatsen in depots gebracht worden of direct afgevoerd. Belangrijk is om zanddepots netjes glad af te werken met schuine taluds en aan te rijden om te voorkomen dat dier soorten zich ingraven of er in gaan nestelen denk hierbij aan bijvoorbeeld de oeverwalwaaier die in steile taluds zijn nestlocatie maakt. Door aan het einde van de dag en zeker voor het weekend de depots van flauwe taluds te voorzien kan dit worden voorkomen. Verder moeten grote opslag hopen van groenafval zoveel mogelijk worden voorkomen zeker in het broedseizoen, vogelsoorten die in dichte begroeiingen hun nestlocatie hebben vinden deze groen hopen soms erg aantrekkelijk voor een nestlocatie. Dergelijke hopen met bladval blijken soms geschikte plekken voor de egel die daar zijn winterslaapplaats heeft. Beter is de groenhopen zoveel als mogelijk vroegtijdig af te voeren om te voorkomen dat soorten er gebruik van gaan maken. Grote hopen met puinafval dienen eveneens te worden voorkomen om te voorkomen dat er onverhoopt diersoorten van deze hopen gebruik zullen gaan maken. Afval containers met huisafval kan het beste in geheel afgesloten containers verzameld worden om te voorkomen dat er bijvoorbeeld muissoorten hun voedsel gaan zoeken.

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

4.5 Verlichting

Er dient voorzichtig omgegaan worden met verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst. Dan dient eventuele bouwverlichting afgewend te worden van aanwezige groenstructuren om eventuele aanwezige vleermuizen niet negatief te beïnvloeden. Met de nieuwe inrichting kan rekening worden gehouden met kunstmatige lichtbronnen om lichtverstoring te voorkomen. Dit betekent dat de plaatsing, en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Door de verlichting naar beneden te richten kan verstoring door strooilicht worden voorkomen

Bron: afbeelding Rijkswaterstaat wegbeheer

4.6 Inrichting/biodiversiteit

De opzet van Europarcs is om het park natuurlijk in te richten zodat mens en dier van het park gebruik kunnen maken en zich er thuis voelen. In het kader van de biodiversiteit worden er open watergangen gecreëerd met natuurlijke oevers en vegetaties. Bestaande inheemse groenelementen zullen zo veel mogelijk worden behouden en er zal nieuw groen aangebracht worden.

In deze werkzaamheden ten aanzien van het verbeteren van de biodiversiteit zullen wij als ecologische begeleiding een adviserende rol vervullen en waar nodig begeleiden.

Bijlage 1 Calamiteiten

Omdat ongewenste gebeurtenissen nooit geheel zijn uit te sluiten, dient er rekening te worden gehouden met gebeurtenissen ("calamiteiten") die afwijken van de geplande werkzaamheden en die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor (beschermde) natuurwaarden. Om goed te kunnen reageren op dergelijke gebeurtenissen is het essentieel dat elke werknemer in voorkomende gevallen direct melding maakt bij de uitvoerder. In overleg met een ecooloog kunnen maatregelen worden getroffen om effecten te beperken en om herhaling te voorkomen.

Onder calamiteiten wordt in dit werkprotocol voornamelijk gedacht aan het aantreffen van onverwachte beschermde soorten, het aantreffen van een broedgeval, of het aantreffen van beschermde soorten waar deze niet verwacht werden.

De ecooloog zal dan door de aannemer geïnformeerd worden over de calamiteit. De werkzaamheden worden stilgezet totdat de begeleidende ecooloog in samenwerking met de uitvoerder een oplossing gevonden heeft en de werkzaamheden weer vrijgeeft. De calamiteit wordt door de begeleidende ecooloog vastgelegd in het logboek met een goede omschrijving van de calamiteit en de oplossing.

Acties bij calamiteiten.	Direct met de werkzaamheden stoppen.	Contact op nemen met de ecologische begeleiding.
--------------------------	--------------------------------------	--

Bijlage 2 Ondertekening

Overdracht Opdrachtgever:

Handtekening Opdrachtnemer	Florafaunacontrole.nl
Plaats	Renswoude
Datum	

De instructie over dit ecologisch werkprotocol heeft plaatsgevonden:

Aan wie	Datum	Door wie

Bijlage 3 Planning /werkwijze

Voor de start van de werkzaamheden	Veldbezoek/ check/eventueel markeringen aanbrengen	Logboek bijhouden
Natuurwaarden vrij houden	Uitleg werkwijze/controle	Vrijgeven/logboek
Kappen/snoeien/ Boomstronken/Voor af overleg met ecologische begeleiding	Buiten broedseizoen augustus t/m maart/ vooraf checken op rust/ voortplantingsplaats door begeleidend ecoloog	Acties/bijhouden logboek
Graafwerkzaamheden/ Grondverzet/bouwplaats	Gefaseerd werken/ spoorvorming voorkomen/dieren moeten weg kunnen komen/verlichting naar beneden gericht	Monitoren/veldbezoek bijhouden logboek
Opslag/depots	Afval dichte containers/ groenafval tijdig afvoeren/ grond hopen netjes afwerken	Logboek
Algemene soorten	Zorgplicht/voorzichtig buiten plangebied plaatsen	Indien mogelijk foto van diersoort voor de ecologische begeleiding/ logboek
Calamiteiten	Contact opnemen met de ecologische begeleiding	Calamiteiten/acties/oplossingen bijhouden logboek
Einde werkzaamheden	Terrein herstellen waar nodig/logboek indienen	Werkprotocol en logboek 5 jaar bewaren

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Bijlage 4 logboek

Handeling	Datum	Locatie	Paraaf ecologisch toezichthouder	Bijzonderheden/opmerkingen

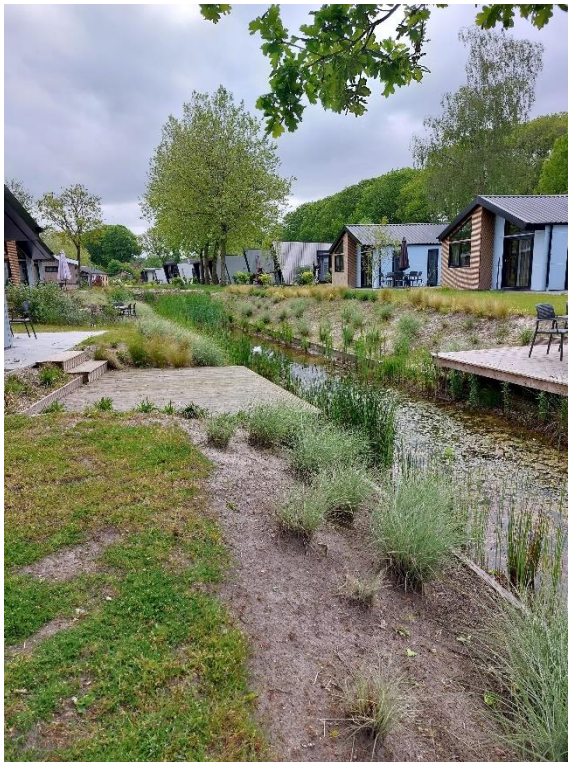
ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

BIJLAGE 2

FOTO'S D.D. 23 MEI 2023 BIJ EUROPARCS KAATSHEUVEL DOOR ANTEA GROUP

BIJLAGE 3

MEMO VERGADERING D.D. 31 MEI 2023 MET DHR. E. VAN VELDHUISEN VAN FLORAFUNAACONTROLE.NL

Op d.d. 31 mei 2023 hebben [REDACTED] gisch adviseur van Antea Group en [REDACTED], ecologisch adviseur (bedrijf Florafaunacontrole.nl) van Europarcs met elkaar gesproken over de werkzaamheden die plaats hebben gevonden en gaan vinden bij Europarcs Kaatsheuvel en hoe hierbij ecologische begeleiding wordt uitgevoerd.

Er is als eerste gesproken over fase 1 waarbij er geen ecologische begeleiding heeft plaatsgevonden door dhr. E.J. van Veldhuisen, maar waarbij Europarcs heeft aangegeven de adviezen van Ecogroen te hebben gevolgd in onderliggende rapportage voor fase 1 d.d. 4 maart 2022. Bij fase 2 is [REDACTED] ingeschakeld en heeft ten aanzien van deze fase een ecologisch werkprotocol als basis opgesteld, waarbij ook logboeken worden bijgehouden wanneer [REDACTED] als ecooloog wordt ingeschakeld.

In dit ecologisch werkprotocol zijn verschillende protocollen opgenomen hoe om te gaan met bepaalde werkzaamheden. Hier valt te denken aan grondverzetwerkzaamheden, graafwerkzaamheden, het rooien van bomen en het verwijderen van begroeiing en het slopen van bebouwing. Tevens wordt er nadruk gelegd op het naleven van de zorgplicht (art.1.11 Wnb) indien men geen beschermde diersoorten binnen het plangebied verwacht.

Met [REDACTED] is dit ecologisch werkprotocol doorlopen en is er gevraagd om ook feedback te geven op dit ecologisch werkprotocol ten aanzien van het optimaliseren van de ecologische begeleiding alsmede het geven van advies ter plaatse aan de uitvoerenden in het plangebied.

De volgende punten zijn aangehaald waar nog verdere optimalisatie bij dient plaats te vinden:

- Hoe de Wet natuurbescherming wordt verwoord en uitgelegd in het document;
- Hoe de ecologische werkbegeleiding is verwoord in het ecologisch werkprotocol en hoe dit het beste vertaald kan worden naar de uitvoerenden ter plaatse;
- Hoe het ecologisch onderzoek en de begeleiding pragmatischer beschreven kan worden;
- Hoe de zorgplicht het beste uitgelegd en toegepast kan worden;
- Welke onderzoeken het meest van toepassing kunnen zijn voor Europarcs en waar vooraf al rekening mee gehouden kan worden ofwel al ingezet kan worden (bijv. ten behoeve van een nulmeting).

Daarna is er besproken dat het wenselijk is om een natuurtoets uit te voeren en op te stellen door Antea Group als nulmeting naar aanleiding van de eerdere natuurtoetsen van Ecogroen en Natuurbank Overijssel, als een overkoepelende conclusie. Tevens kan er dan samen met [REDACTED] gekeken worden naar de verdere, verantwoorde en ecologische inrichting van het plangebied, waarbij er wordt ingezet op een zo groot mogelijke impuls voor biodiversiteit.

BIJLAGE 4

FOTO'S VAN ECOGROEN VOOR FASE 1 EUROPARCS KAATSHEUVEL (JAAR 2020)

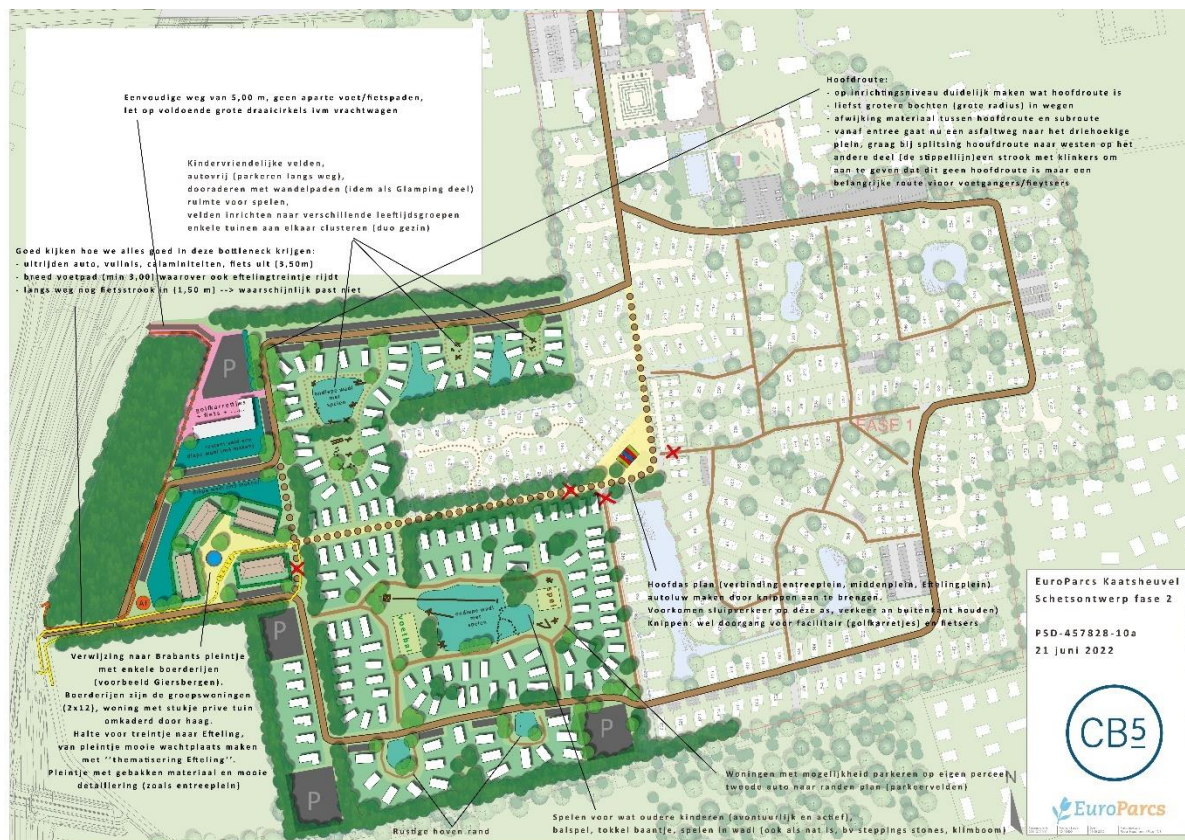

BIJLAGE 5

SCHETSONTWERP EUROPARCS KAATSHEUVEL

Dit document is vertrouwelijk. Bezoek onze website voor de volledige disclaimer: [Algemene voorwaarden en privacyverklaring](#)